

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Recensie | Beeldende kunst

Japanse matten als bewegende Mondriaan in drie dimensies

Performance als sculptuur Ruta Butkute ging na haar opleiding aan de Rijksakademie naar Japan. De traditionele tatami-matten inspireerden haar tot een bewegend kunstwerk dat nu te zien is in Bradwolff Projects in Amsterdam.

✎ Lucette ter Borg ⌚ 9 maart 2017

🕒 Leestijd 1 minuut

Het kunstwerk 'Swinging Sleeve' van Ruta Butkute wordt in beweging gebracht door performers/dansers Roos van Berkel en Tashi Iwaoka.

Het werd als maateenheid gebruikt in de tijd van de shoguns. Eén mat was genoeg om de bezittingen op neer te zetten en te slapen: meer had een samurai niet nodig. Hoe groter het huis, hoe meer matten de vloeren vulden, hoe meer status voor de eigenaar. De tatami, zoals de traditionele mat heet, wordt in Japan nog steeds gebruikt. De vederlichte, rechthoekige vloerdelen van geperst rijststro, die soms zijn afgebiesd met een kleurig lint, worden volgens vaste patronen en strikte regels gelegd.

Performance

Ruta Butkute (Litouwen, 1984) vertrok na haar werkperiode aan de Rijksakademie met subsidie van het Mondriaanfonds naar het Japanse Arita en zag hoe tijdens een traditionele theeceremonie de tatami (letterlijke vertaling: gestapeld, gevouwen) als geometrische ondergrond dienden voor een intens esthetische ervaring. Ze besloot een sculpturale interpretatie ervan te maken: een beeld, bestaande uit tientallen vloerdelen, die zich in secuur gechoreografeerde bewegingen laten openklappen, dichtvouwen en verschuiven.

Het resultaat *Swinging Sleeve* is een sculpturale performance. In de monumentale ruimte van Bradwolff Projects in Amsterdam is een solo ingericht rond Butkute's werk dat in Japan ontstond. Drie, uiterst aanraakbare, abstracte 'schilderijen' van porselein zijn daar ontstaan, net als *Swinging Sleeve*, dat bij de opening afgelopen zondag werd opgevoerd.

Zwarte platen

Oersterkte performers/dansers Roos van Berkel en Tashi Iwaoka brengen met schijnbaar moeiteloos gemak de geometrische zwarte platen in beweging. De echte tatami is makkelijk te tillen, hier zijn de vloerdelen van hout en loodzwaar. Biceps bollen, pezen trillen, de adem gaat zwaar - maar de bewegingen blijven uiterst gestileerd.

In twintig minuten tijd ontstaan vlakken, muren, tentachtige constructies en dozen. Alles in abstracto en met een uitstraling die aan diepe meditatie doet

Galerie

Swinging Sleeve van Ruta Butkute

T/m 2/4 Bradwolff Projects, Amsterdam.

Inl: www.burobradwolff.nl

denken. *Swinging Sleeve* draait om balans, volume, concentratie, kracht, schoonheid en bezieling. Want het is door de lichamen van de dansers dat die zwarte vloerplaten worden opgeladen met energie en wij als kijker de sensatie krijgen van een bewegende Mondriaan in drie dimensies.